

Iskolánk ötvenéves jubileuma.

Ebben az évben töltötte be intézetünk fennállásának 50-ik évét. Ezt a nevezetes évfordulót az intézet régi tanítványaival karöltve június hó 2. és 3-án ünnepeltük meg.

Az ünnepség június hó 2 án a Csokonai-színházban rendezett hangversennyel kezdődött. A műsor nagyon színes és változatos volt. Az intézet énekkara *Kollwentz Rezső* főreálisk. tanár vezetésével három énekszámmal szerepelt. Frenetikus tapsot és nagy tetszést váltott ki *Oláh Gábor*, reálisk. tanár szellemes betűjáték-prologusa, pattogó versével és irredenta tartalmával. *Németh Aladár* volt növendék tartalmaz s gondolatokban gazdag ünnepi beszédet mondott; *Cziffer Emil* a Berlin—Charlottenburgi Deutsches Operntheater volt tenoristája három klasszikus dallal gyönyörködtette a hallgatóságot; a máv. Egyetértés kebelében alakult szimfonikus zenekar *Balás Károly* máv. üz'etvezető úr jóvoltából Erkel: Hunyadi László nyitányát és Haydn Es-dur szimfoniáját adta elő. *Dr. Varga Emilné* rendezésében két énekes játékot mutattak be részben a növendékek, részben leánytestvéreik. Sajnos, a gazdag műsort az idő előrehaladottsága miatt befejezni nem lehetett. A hangverseny után megalakult a reáliskolai növendékek bajtársi szövetsége, melynek elnöke *Ungváry György* máv. főfelügyelő lett. Este az *Angol Királynő*-ben ismerkedési est volt.

A főreáliskolai jubileum második napja, június 3 ka. 9 óra-kor az iskola udvarán, Isten szabad ege alatt tartott mélyhatású és magasztos istentiszteletből állott, amelyet Pálffy Béla apát, Nagy István ref. lelkész, Farkas Győző evangélikus lelkész, Krausz Lipót vallástanáár végeztek. A szent mise alatt a róm. kath. vegyeskar énekel.

Az istentiszteleten szép közönség vett részt. Megjelent a kultuzskormány képviselője, dr. *Schwöder Ervin* államtitkár és dr. *Jalovszky Jenő* osztálytanácsos, akiket az intézet bejáratánál a tanulók többszörösen felsorakoztatott sorfala között *Ady Lajos* főigazgató és dr. *Zalai János igazgató* fogadtak; dr. *Zalai János* meleg szavakkal köszöntötte az államtitkárt, ki válaszában hangsúlyozta, hogy a tegnapi Csokonai-színházi diszelőadásból meggyőződhetett, hogy az intézet vezetése szakavatott kezekben van, amint azt utóbb a tanári szobában tett látogatása alkalmával kedélyes beszélgetés közben is elmondta.

A zászlócskákkal izlésesen diszített hatalmas méretű torna-

teremben nagyszámú közönség, köztük kulturális életünk reprezentánsai, szülék, volt tanítványok (öreg és ifjú vegyesen) nagy serege gyűlt egybe délelőtt 11 órakor.

A pódiumon a kormány képviselője, dr. *Schwöder Ervin* államtitkár, Ady Lajos kir. főigazgató, dr. Zalai János igazgató és a tanári kar tagjai foglaltak helyet. A sorokban ott láttuk Dóczi Imre főigazgatót, dr. Haendel Vilmos és dr. Mitrovics Gyula egyetemi tanárokat, dr. Varga Károly gazdasági akadémiai igazgatót, S. Szabó József, Hogyor József, Papp Ferenc, Kardoss Albert és dr. Horvay Róbert igazgatókat, Ungváry György máv. főfelügyelőt, Vass Károly tanácsnokot, dr. Hortobágyi Ernő városi kapitányt, Pálffy Béla apátot, Farkas Győző evangélikus lelkészt és sokan másokat.

Dr. Zalai János igazgató tartalmas elnöki megnyitóban mutatott rá az iskola félszázados múltjának kulturális súlyára, amely a derék állampolgárok nagy zömét nevelte fel a hazának, egyháznak, városnak és a magyar családnak. Majd meleg szavakban üdvözölte a kultuskormányt, annak jelenlévő képviselőjét dr. *Schwöder Ervin* államtitkár úr Öméltóságát.

Üdvözlés után dr. *Schwöder Ervin* államtitkár magas, szimpatikus alakja emelkedett fel. Örömmel jött — ugymond a kultuskormány képviselője — a magyarság legnagyobb városába. A magyarság jövőjében nem kételkedhetünk, míg olyan városaink vannak, mint Debrecen, ahol nemcsak anyagi jólét van, hanem a kultúra áldásai is megvannak. A mai nagy érték hullámzások között egynek van ingadozást nem ismerő becse, az erkölcsi értéknek. Ennek ülünk ünnepet e jubiláris iskolában, amelyre az Ég áldását kéri.

A kormányképviselő szavait lelkes tapsvihar követte.

Utána dr. *Zalai János* igazgató meleg szavakban üdvözölte a tanügyi hatóságok megjelent képviselőit. Majd az egyes intézetek küldöttei tolmácsolták gratulációjukat a jubiláns iskolának. Dr. *Haendel Vilmos* a tudományegyetem nevében szólott, üdvözlését mélyszántású elmefuttatásban foglalva, dr. *Varga Károly*, mint a gazdasági akadémia küldötte kiemelve, hogy a helybeli állami főreáltól kapja a vezetése alatt álló intézet ifjúságának színejavát, dr. *Vass Károly* tanácsnok Debrecen város közönsége és városi hatósága megbízásából szólal fel és köszönti a város gyakorlati irányú iskoláinak legrégebbjét, S. *Szabó József* az öreg kollégium atyai kézszorítását hozza, *Hogyor József* a r. k. főgimnázium üdvözlését, *Papp Ferenc* a ref. leányiskolákéét, dr. *Kardos Albert* — hosszabb szép beszédben — a zsidó gimnáziumét, *Békés Lajos* pedig a debreceni kereskedő társulatét, *Ungváry György* máv. főfelügyelő, ki az első érettségizők sorából való, a reá-iskolai tanulók szövetsége nevében mondott lendületes szavakat.

Majd az énekkar énekelte a Magyar Jövő himnuszát művészies precizitással. Utána *Csapó István* olvasta fel Tóth Árpád szép költeményét. Végül dr. *Madai Pál*, az intézet nagytudományú és képzett történelem tanára az iskola történetéről írott nagyértékű

tanulmányának mutatta be egyik legérdekesebb és legszebbet írott fejezetét.

Végül *Kecskés József* volt növendék a háboruban hősi halált halt realistákról mondott kegyeletes szavakat.

Egy óra után családias, meleg közebéd fejezte be a jubileumi ünnepek pompás sorozatát. Az izléses jó menü, mely gulyásból, tésztából állott, kellemes ízénél összehangolódtak, egybe forrottak az iskola sok-sok évfolyamából kikerülő egykori növendékek, kik kedélyes pohárkoccintással ürítettek poharat az egymásután következő toasztok után.

Ady Lajos magasszárnyalású, remekbe vágott pohárköszöntőben éltette *nagybányai Horthy Miklóst*, Magyarország kormányzóját, mint a konszolidált állapotok megteremtőjét, *dr. Zalai János* a kultuskormányt, *dr. Maday Pál* *Ady Lajos* főigazgatót. Többen a tanári kart, az ifjúságot. *Dr. Kuthi Sándó* ügyvéd az elhunyt professzorokról emlékezett meg. Lelkesen ünnepelték *Nádasdy Alajos* ny. tanárt és *Oláh Gábort*. A közebéd a legjobb hangulatban közel négy óraker ért véget és egy nagy dicséretre méltó eredményt hozott létre, azt, hogy az egybegyűltek közel másfélszázezer koronát gyűjtöttek össze, *Ungváry György* máv. főfelügyelő, iskolaszövetségi elnök kezdeményezésére, a főreálikolából kivált szegény sorsú volt növendékek megsegítésére.

Az istentisztelet és a tornacsarnoki ünnepek között a rajzteremben lévő kiállítást néztük meg. Tanúi voltunk, amint az intézet egykori növendékei jóleső érzéssel látták azt a szép fejlődést, amely a rajztanítás technikáján is meglátszik. Kíért a rajzokból és képekből *Balczer György* festőművésznek az a törekvése, hogy a rajzolás sokszor gyűlöletes mesterségét megkedveltesse az ifjúsággal.

Ezzel a jubileumi ünnepélyeink sorozata véget ért. Itt e helyen is hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik fényének emeléséhez és sikerének biztosításához hozzájárultak.